

07.01.2025. - ..

The Boy with the Angelic Face.

1. Chlapec s anjelskou tvárou.....	2
------------------------------------	---

1. Chlapec s anjelskou tvárou

Detská izba. Bežná súčasť rodinných domov, a predsa iná. Na kráľovstvo jediného nedospelého člena domácnosti, bola až neskromne priestranná, presvetlená dvojicou nadrozmerých okien s výstupom na balkón. Čidlom ovládané žalúzie automaticky prispôbovali polohu intenzity slnečného žiarenia. Teraz, v skoré aprílové ráno, ostávali takmer celkom odklopené.

Izba nevynikala len veľkorysým pôdorysom. Moderne zariadená, nechýbal veľkoplošný televízor pre domáce kino, hi-fi súprava doplnená dvojicou reproduktorov, pracovný stôl s výkonným počítačom, vysokorýchlostný Internet i málo využívaný projektor visiaci zo stropu ako netopier. Početné police skriniek obťažovali knihy, atlasy, encyklopédie či učebnice, zoradené v úhladných radoch, podľa mena a dôležitosti. Skine na šatstvo z borovicového dreva ostávali zavreté. Pod oknom sa vynímal astronomický ďalekohľad s modulom pre vzdialené ovládanie. Syntetizátor nahrádzajúci klavír z prízemí, susedil s elektrickou gitarou uloženou v ochrannom puzdre. Široká dvojposteľ typická pre rodičovské izby poskytovala dosť miesta nielen na spanie, ale i leňošenie či štúdium.

Steny nezdobili plagáty spevákov, hercov, pochybných influencerov či infantilných superhrdinov - typická výbava detských izieb väčšiny rovesníkov jej majiteľa. Nad pracovným stolom trónila majestátna mapa sveta v historickom prevedení, vianočný dar, ktorý si obdarovaný sám vybral. Rámus rockovej či metalovej hudby charakteristickej pre deti pubertálneho veku nahrádzalo ticho, prerušované rýchlou ozvenou kláves zručného pisateľa.

Na posteli sedel chlapec. Opretý o naskladané vankúše, intenzívne búšil do klávesnice výkonného notebooku. Myšlienka za myšlienkou, úvaha za úvahou, pocit za pocitom končili natrvalo zaznamenané v elektronickom súbore, ktorého kópiu operačný systém v pravidelných intervaloch prenášal na vzdialené úložisko počítačového cloudu. Neboli to myšlienky a úvahy myslí 13 ročného dieťaťa. Aspoň nie bežného 13 ročného dieťaťa. No Lucas bol výnimočný. Každý to o ňom tvrdil. Nielen starostliví rodičia, u ktorých sa prehnane vystatovačný názor na jednorodeného syna v spoločnosti priateľov a známych prirodzene očakáva. Vyučujúci, spolužiaci, rodičia, učiteľka klavíra, tréner vodného póla, otcovi kolegovia, susedia, známi - pre všetkých bol Lucas výnimočný, temer génus. A nebol za tým iba nespochybniteľne vysoký intelekt, genetický dar oboch rodičov, opakovane potvrdzovaný výsledkami inteligenčných testov. Lucas disponoval i fyzickou krásou. Súmerná tvár, veľké tmavé oči, gaštanové vlasy padajúce do čela, atletická, pravidelným športovaním vytrénovaná postava. Krásavec, za ktorým sa obzrie nejedna spolužiačka či (závisťou) spolužiak.

Lucas nič z toho v toto skoré pondelkové ráno nevnímal. Koncentrovaný na písanie, snažil sa zachytiť každý poryv mysle, čo mu počas predĺženého zaspávania skrsol hlavou, skôr než ich odplavia banality nastupujúceho týždňa.

Hľadiac do monitora, na chvíľu zastal. Nesúrodý zhuk poznámok o sebe, svojich rodičoch, zmysle života, otravnosti stereotypného života i pokryteckom svete dospelých

si vyžadajú rozsiahlu editáciu, než sa ich odváži publikovať na anonymne založenú web stránku, adresu ktorej pozná jediná osoba na svete. Ten komu môže plne dôverovať.

"Život je banalita. Prázdný, bezvýznamný, zbytočný. Ako ja !" Trojicu stručných viet vynímajúcich sa uprostred monitora Lucas zvýraznil zväčšeným fontom.

"Pondelok ráno. Bože, ako nenávidím pondelky. Stereotyp opäť začína. Vstávanie, škola, hodina klavíru, domáce, spánok. V utorok to isté, až na klavír. V stredu tréning. Štvrtok, piatok, krátky víkend a cyklus pokračuje. Škola, kde väčšinu z naučeného do mesiaca zabudnem, nekonečné hodiny klavíru, hoci sa virtuódom nikdy nestanem, tréning športu, do ktorého ma donútili. Týždeň čo týždeň, mesiac po mesiaci, celý rok, až do nedlhých prázdnin. Prázdnin na ktoré sa infantilne teším, aby som ich tak ako tie predošlé, prežil zabíjajúc nudu poflakovaním sa po dome, či obligátnou dovolenkou s rodičmi, kdesi na horách či pri mori. A potom zas a znova, dookola to isté, ako na obrom roller coasteri z ktorého nejde vystúpiť. Načo je to dobré ? Aký to má zmysel ?"

Lucas si povzdychol. Predstava vlastnej bezvýznamnosti ho ubíjala.

"Áno, otec, ten vie. Dospelí vedia vždy všetko. A na všetko majú plán. Musíš sa veľa učiť, aby si mohol na strednú. A zo strednej na vysokú. Prestížnu a drahú. Najlepšiu tú, na ktorú ti sporíme. A načo ? Aby si mal dobrú prácu, skvele zarábala ! Chceš predsa rodinu. Manželku, jedno, ideálne dve deti, ktoré budeš vychovávať, otročiť na ich živobytie, na školy, aby si o pár rokov postavili hlavu, opustili ťa, zabudli, možno ťa i znenávideli. Rozvod, manželka číslo dva či tri, podľa finančných možností. A práca. Plná stresu, depresí, nervov - nekonečné zháňanie sa za prachmi, náhražkou šťastia, ktoré tvoj život v ničom nezlepšia, nespravia z teba šťastnejšieho človeka. A napokon zostarneš. Ako všetci ostatní. Bohatí či chudobní, mocní i slabí. Príbuzní ťa pošlú do starobinca, aby si im nezavadzal, túžobne očakávajú správu, kedy zdedia majetok a zbytočnosti čo si za svoj prázdný život nahonobil a rozdelia ich, aby aspoň na krátko zlepšili svoje rovnako bezcieľne existencie."

Držiac sa za hrud', autor textu zarazene civel na žiariaci monitor. Dobre vedel čo by mu Josh na tie jeho bláboly odvetil. No Josh tu nie je.

"Som len pešiak. Figúrka. Marioneta rodičov, štátu, spoločnosti. Sluha, otrok, bezvýznamná nula. Zbytočná a nahraditeľná. Pár desiatok libier atómov uhlíka, vodíka, kyslíka a stopových prvkov. Prach, čo sa na prach obráti. Môj život je naplánovaný do najmenšieho detailu. Niet v ňom priestor pre zmenu, akékoľvek vychýlenie zo stanovenej dráhy. Otec všetko naplánoval. Byť generálom, bol by skvelým plánovačom. A mama tiež. Uč sa, aby si mal ľahší život. Športuj, aby si bol zdravý. Venuj sa hudbe, ako sa na intelektuála patrí. Toto má byť tvoje šťastie, lebo my sme tak rozhodli. A pýtať sa ťa či o naše šťastie stojíš ? Načo ? Si náš syn, a my predsa najlepšie vieme, čo je pre teba dobré."

"Dospelí a ten ich pokrytecký svet falše a pretvárek. Všetko iba hrajú. Rozprávajú o pokojnom živote, o šťastí, ale aký pokoj, aké šťastie sami dosiahli ? Otec chodí deň čo deň neskoro z práce, niekedy v nej zabije aj víkendy, takže naše nepravidelné stretnutia

začínajú a končia pri večeri, trápnom rituály, nahrádzajúcom to čo dospelí honosne označujú za rodinný život. A mama ? V zamestnaní neustále v strese, naháňajúc za úspechmi, kariérou, povýšením a tou najprimitívnejšou formou úplatku na akom sú takmer všetci dospelí ako narkomani závislí - prachmi. Akoby sme ich nemali dosť. No dospelým nikdy nestačí. Fascinujú ich číselka hromadiace sa im na účtoch. Stále potrebujú zhrňať. A čím viac toho majú, tým viac chcú. Aj keď sú z nich milionári či miliardári. Plahočia sa za vysnívaným zlatým teľaťom a svoj obmedzený čas, krátky pobyt na tejto Zemi, predávajú ako prostitútky telá, slepi k prostému faktu - vlastnému životu pretekajúcemu im pomedzi prsty. Nenávidím peniaze. Ak by som mal tú moc, jediným nariadením ich všetky zakážem."

"Život je len trápne divadlo. Komédia či tragédia, vždy s rovnakým koncom." Lucas sa nad vetou, ktorú práve napísal pousmial.

"Často rozmýšľam, či ľudský život nie je iba Matrixom. Ilúziou reality, ako v tom filme. Čo ak sa ľudské bytosti rodia ako nepopísané listy papiera, prázdne schránky, do ktorých entity mocnejšie než my tu na Zemi, vkladajú to čo nazývame dušou ? Niektorí ich označujú za Bohov, iní v nich vidia mimozemské civilizácie, či niečo étericky všemocné. Sme naozaj len herci, vysielaní do ozrutného filmového predstavenia nazvaného svet ľudí, kde hráme na pobavenie tých hore ? Tých čo nás riadia ako bábkari svoje bábky ?" Lucas zavrtel hlavou. "Smiešna predstava... Žiadna vysoko inteligentná bytosť či entita by nedokázala sledovať tak bezvýznamnú, nezáživnú frašku, akou je ľudská existencia."

"Prečo majú ľudia neustále potrebu hnať sa dopredu ? Snažiť sa jeden druhému dokázať o koľko sú lepší, prekonať ich, zdolať, poraziť, byť najúspešnejším z najúspešnejších, najmúdrejším, najbohatším, najkrajším ? Neuvedomujeme si, alebo si nechceme uvedomiť, že nech by sme za pozemskú púť dosiahli čokoľvek, stali sa bohatými, objavili geniálne vynálezy, zložili nádherné skladby, napísali úžasné romány, zastavili vojny či dobyli územia, napokon všetci, bez ohľadu na naše postavenie, ostaneme stratení v dejinách, rozplynú sa ako slzy v daždi, šepot vo vetre ? Kde sú všetci tí mocní a slávni, dobyvatelia, vedci, umelci, ktorým ich nasledovníci stavajú sochy, vzývajú na slávu, plnia state v dejepise ? Napokon sa všetci na prach rozpadli, ako každý z nás. A posledná spomienka na ich ničotnú existenciu pohasne so zánikom ľudstva. Zem, Slnko, Solárny systém i Mliečna dráha, všetko raz skončí, a ostane len nekonečné prázdno v nekonečnom vesmíre, cynicky slepému k našej, k mojej existencii."

Lucas sa chytil za čelo. Prebehnúc posledných pár viet, napísal ich skvele. Takmer, ako filozof. No očakávaný pocit uspokojenia nenastal. Čítajúc svoj text, nemal by sa čudovať, prečo ho spolužiaci v škole majú za podivína, excentrika, čudáka, taký ten typ, s ktorým sa odmietajú baviť. Vždy bol iný, líšil sa. A nielen pre mamine reči o výnimočnosti jej syna, 'šikovného chlapčeka', 'malého génia', opakujúc ich do omrzenia každému kto je ochotný ich počúvať. Pravdou bolo, že nerozmýšľal ako iné deti v jeho veku. Odkedy si pamätal, vždy mu po rozume behali hlúposti, podobné tým čo dnes vložil do počítača. Prečo len musí byť tak odlišný ? Prečo nemôže byť ako ostatné deti ? On sa predsa o tú 'výnimočnosť' nikomu neprosil. "Nenávidím byť iný." Pomyslel si trpko.

"Aký zmysel má môj život ?" Text zapísaný zvýrazneným písmom Lucas podčiarkol.

"Podľa Simonsovej si otázku ľudského bytia kladú filozofovia, mudrci, spisovatelia či duchovní celé dejiny. Takí čo majú na premýšľanie nad hlúposťami dosť času ako ja. A k čomu dospeli ? K tej najbanálnejšej banalite zo všetkých banalít. Zmyslom nášho života je pomáhať ostatným." Lucas sa nad poznaním generácií učencov neveselo uškrnul. "Ďalšie klamstvo dospelých ! Celá tá ich pomoc je len lož a pretváрка. Politici, celebrity, zbohatlíci, všetci tí nafúkaní hlupáci s ohromným egom, presvedčení o sebe, že sú viac než ostatní, organizujú benefičné koncerty, zbierky, charitu, vystupujú takmer ako spasitelia sveta. Vyobliekajú do najdrahších šiat a šperkov, nasadnú do nablýskaných limuzín, zhromaždia sa v honosných sálach, kde tú ich 'charitu' zorganizovali, aby prispeli menej než to čo zarobili cestou tam. A potom hrajú komédiu, trápne divadlo, ako hrozne im na chudobných, na ľuďoch bez domova, postihnutých deťoch, či sirotách záleží. Hlavne, aby ich tam všetci videli. Odporní pokrytci ! Veď za tie handry čo majú na sebe, by šlo nakúpiť dosť jedla a liekov pre tisíce chudákov."

Lucas preglgol. Príkre slová mu pripomenuli nedávny zážitok. "Minule sme šli s mamou po Massachusetts Avenue. Pred McDonnald's vysedával bezďák. Taký starý černoch, ktorý tam pravidelne žobre. Vraj sa volá Bob. Nikdy som mu nedal ani pokašľaný dolár. Väčšinou ho ľudia obchádzajú, keďže o dva bloky ďalej žobre iný bezďák, ktorý má pri sebe psa. Taký malý, huňatý, s veľkými očami. Nevieť rasu, no stále sedí vedľa neho. A tomuto chudákovi okoloidúci občas hodia pár centov. Jasné, že nie preňho. Ľutujú jeho psa. Lebo 'nemá tvár' je cennejšia než človek."

"Ako sme šli okolo Boba, uvidel som papierový pohár od Coly, s pár centami na dne. Prišlo mi ho ľúto, a vytiahnuť dolár a dal mu ho. Poďakoval. Asi aj sám prekvapený, že niekto ako ja, mu dáva smiešnu almužnu. Drobnosť. Nemalo to nič znamenať. No len čo sme podošli trochu ďalej, mama spustila kázeň. Začala mi vysvetľovať, ako veľmi som Bobovi ublížil, pretože za môj dolár si nekúpi jedlo ani fľašu balenej vody, ale chľast. Zaskočený, opýtal som sa jej či ho niekedy videla kupovať alkohol. Odpoveďou bolo, že všetci bezďáci to robia. Bodka. Vybavené... Viac som sa nepýtal. Nebolo čo. Áno, možno si za môj idiotský dolár naozaj kúpi chľast, ktorý mu podľa mamy tak hrozne ubližuje. Ale čo ak ho práve ten aspoň na chvíľu spraví šťastným ? Či aj my doma občas nejeme nezdravé jedlá a mama s otcom si na firemných party nedoprajú vína, hoci dobre vedia, ako alkohol škodí ? Tak prečo to pokrytectvo, dvojaký meter ? Iba preto, lebo on je chudák a my nie ? To nám dáva právo zvrchu naň pozeráť ?" Lucas zavrtel hlavou. Nedokázal tomu pochopiť.

"Každý mi hovorí, aký som krásny a šikovný. Simonsová v škole, aj ostatní učitelia, slečna Thompsonová na hodinách klavíra, i všetci tí učení kolegovia z univerzity, keď nás oco zoberie na fakultný večierok. Každý ma len chváli, ospevuje moju výnimočnosť. A zo všetkých najviac oco a mama. Som ich hviezda, krásavec, malý génus predurčený pre výnimočné veci. Nenávidím to ! To odporné pokrytectvo, hlúposť vystavenú na obdiv. Aj oni predsa musia vedieť, že za údajnú krásu ani intelekt nijako nemôžem. Je to obyčajná náhoda, zhoda okolností. Šťastný výber génov. Ich génov, ktoré bez akejkoľvek zásluhy zdedili po svojich rodičoch a tí po svojich. Nik z nás sa o svoj výzor

ani údajný intelekt nijako nepričinil. Mohol som skončiť ako Nick Armstrong. Narodiť sa s Downovým syndrómom, nechodiť do školy, byť odkázaný na príbuzných. Bol by zo mňa horší, menejcenný človek iba preto, lebo by som mal smolu ako on ?"

"Čo zo mňa robí lepšie, hodnotnejšie dieťa než tie ostatné ? Nikomu som nezachránil život, nestarám sa o chorého spolužiaka, nechodím do lesa so skautmi vynášať odpadky či kŕmiť zver. Nespravil som nič výnimočné. Tak v čom som lepší ako Nick ?"

"Prečo my ľudia máme neustálu potrebu povyšovať sa nad ostatných ? Predvádzať sa, robiť sa lepšími, hodnotnejšími než v skutočnosti sme ? Dávať iným pocítiť, že sme niečo viac ?"

"Už na škole sa malé deti chvascú komu rodičia kúpili drahší mobil či modernejší smart watch. Preťahujú sa koho otec má lepšie auto, kde boli cez prázdniny, čo všetko doma majú."

"Je im túžba večne súťažiť vrodená, alebo len kopírujú, rodičov skazených prízemnými snami dospelých neustále vlastniť viac ? Sú deti už od malička predurčené stať sa kópiami svojich otcov a mám ? Som aj ja len kópiou, ktorá až vyrastie, bude na nerozoznanie od ostatných dospelých ? Mám na výber, môžem byť iný, alebo aj ja raz začnem snívať o majetku, postavení, funkciách, bezohľadne kráčajúc za svojim cieľom ? Som len otrokom svojich génov ? Predurčeným byť ako oni ? Lebo ak to má byť tak, radšej nech nikdy nevyrastiem, a ostanem aký som. Nechcem, nesmiem sa stať jedným z nich - úbohým pokrytcom, čo chudákovi nedá bezcenný dolár."

Lucas pritisol viečka. Tvár mu horela, ako pri vysokej teplote. Mal by prestať. Čas ho začínal tlačiť. Čoskoro bude musieť vyraziť do školy. No vír myšlienok neustával.

"Nie ! Zmyslom ľudského bytia nie je pomáhať ostatným. Ľudia sú od prírody sebci, ktorí myslia iba na seba. Aj tí čo o sebe vravia, že sú veriaci. Ako Joshovi rodičia. Mamu má fajn, no čo otec ?" Lucas si vybavil statného muža s prísnyim pohľadom. Už pri prvom stretnutí pred rokmi, mal z neho nepríjemný pocit.

"Neustále Josha podceňuje. Kričí naň, keď sa zle učí, ako keby on sám, elektrikár, bol veľhlasný génus. Hlavne, že v nedeľu, na jeho príkaz, celá rodina poslušne napochoduje do kostola, kde prosíajú Boha o pomoc. Nie o pomoc pre ostatných, iba pre seba. Aby si tam hore poistili večný život, ak by ten ich Boh náhodou existoval." Lucasove pery zvlnil úškrn.

"Všetko je len lož ! Nádejou na večný život, skúšajú dať zmysel tým svojim, nevečným. Potrebujú predstierať, že ich ničotná existencia má nejaký význam, či už prirodzený, alebo nadprirodzený, aby nemuseli pripustiť krutú, mrazivú realitu: Ľudský život žiaden zmysel nemá."